



‘De ziel van het paard vastleggen’

De wondere wereld van draf- en rensport levert vaak bijzondere momenten op, maar trekt ook regelmatig de aandacht van bijzondere mensen, of mystieke figuren. Veel vaste koersbezoekers zullen zich in die hoedanigheid hebben afgevraagd wie toch die man is, die stevast de luwte opzoekt om tijdens de races foto's te schieten.

Veel speurwerk was er niet voor nodig om zijn identiteit te achterhalen, want bekendheid en roem binnen ons kleine wereldje snelden hem reeds vooruit na het plaatsen van een nog niet voltooid schilderij in een drafsportgroep op Facebook. In de dagen nadat hij zijn veel besproken kunstwerk, die als poster in dit blad van deze week prijkt, af had gemaakt nam ik contact op met ‘de meester’ om eens nader kennis te maken.

Journalistiek

Zijn naam is Jan Peeters en hij werd 57 jaar geleden geboren in Amstelveen, maar groeide op in Utrecht. Thuis was veel aandacht voor fotografie, tekenen en schilderen. Zijn belangstelling voor geschiedenis in het algemeen en krijgsgeschiedenis in het bijzonder bracht hem op het spoor van grote militaire schilders als Jan Hoynck van Papendrecht en Willem Cornelis Koekkoek met zijn voorkeur voor cavalerie. Maar het schilderij dat hem als tiener vooral is bijgebleven is ‘Scotland Forever’ van Lady Elizabeth Butler. Op een bijna twee meter breed doek schilderde zij een Britse cavalerie-aanval tijdens de slag bij Waterloo. “Die paarden komen recht op je afgestormd. Fantastisch knap gedaan. Ik vond dat zo mooi, zo indrukwekkend, dat wilde ik ook, al realiseerde ik mij dat het nog tien bruggen te ver was. We hadden thuis een boek ‘How to draw Horses’, maar wat ik ervan bakte zag er niet uit.”

Intussen begon zijn oudste broer zich te ontwikkelen als schilder van schepen en vliegtuigen. Dat was een onderwerp dat Jan beter lag en waarmee hij snel zowel de basis- als meer verfijndere tekentechnieken onder de knie kreeg. “Toen ik een foto tegenkwam van een prachtig renpaard met jockey moest ik het gewoon proberen en het resultaat mocht er zijn. Ik heb hem trouwens nog steeds. En toen ik eenmaal begon met het tekenen van paarden had ik het met vliegtuigen snel gezien. Moeilijker, maar ook zoveel mooier.” Van een klasgenote met pony kreeg hij zijn eerste ‘opdracht’.

Om te weten wat kenners ervan vonden klopte hij aan bij de Utrechtse bereden politie. Er was een wat oudere instructeur die liet zien wat er niet klopte en waarom. “Hij verstond de

kunst mij te leren kritisch te zijn op mijn eigen werk en tegelijkertijd ook om mij te enthousiasmeren. ‘Als je goed paarden wilt leren tekenen moet je zorgen dat het klopt.’ Ik ben hem daar nog altijd heel dankbaar voor en ik vind het jammer dat ik hem niet meer heb kunnen achterhalen. Ik denk dat hij er best een beetje trots op zou zijn.”

Hij zag bij zijn broer dat het niet meeviel om als kunstenaar brood op de plank te krijgen en kwam uiteindelijk in de hectiek van de journalistiek terecht. Tijd en rust om te schilderen was er nauwelijks. Tot een reorganisatie in 2019 een einde maakte aan zijn carrière van bijna 35 jaar. “Mijn coach van het UWV vroeg bij het eerste gesprek wat ik dacht te gaan doen. ‘Paarden schilderen.’ Dat had ze nog niet eerder meegemaakt. Maar na het zien van mijn werk was ze er wel van overtuigd dat ik het zou gaan redden.”

Ziel vastleggen

Jan Peeters is een schilder die volgens kenners de ziel van het paard vast weet te leggen. Hij maakt in aquarel schilderijen waar je vanzelf naar blijft kijken en dat is precies wat hij hoopt te bereiken. “Zo’n compliment doet mij erg goed, want ik leg er heel mijn ziel en zaligheid in. Neem bijvoorbeeld het schilderij met de rennende merries en hun veulens. Ik heb er alleen al vier uur over gedaan om het hoofdje te tekenen van dat achterste veulentje en daarna was ik helemaal leeg. Ik heb geen opleiding genoten, maar achteraf zie ik dat juist als een voordeel. Als autodidact heb ik een geheel eigen stijl kunnen ontwikkelen, waarmee ik mij hoop te onderscheiden. Paarden fascineren mij enorm! Magnifiek is het woord dat als eerste in mij opkomt als ik naar een paard kijk. Het is mij dan ook om het even of het paard aan



Jan Peeters steekt sinds vorig jaar al zijn tijd in het schilderen.



In augustus 1980, Jan was toen 17 jaar, tekende hij dit renpaard met jockey.

een wedstrijd deelneemt of gewoon vrij in de wei loopt. Mijn bewondering voor paarden is vooral visueel, want ik heb er nog nooit op eentje gereden en heb die ambitie ook niet. Ik ga af en toe kijken bij Waaij Stud in Eemnes en Van Uytert in Heerewaarden. Gewoon langs het hek. Kijken, kijken en nog eens kijken. Kijken naar de bewegingen, de elegantie, de souplesse, de glans, de onderlinge communicatie, vooral tussen merries en hun veulens. Ik werk van foto's, omdat ik niet de pretentie heb de werkelijkheid te kunnen overtreffen. Hoe meer zon erop hoe beter, want dan komen de spieren, die glanzende huid en de kleuren er nog mooier uit." Om die reden schildert hij bij voorkeur zo weinig mogelijk of helemaal geen achtergrond. "Zo concentreert je blik zich op de ongelooflijke schoonheid van deze dieren. Mijn eerste expositie gaf ik daarom als titel mee 'Niet zomaar een paard'."

Peeters heeft zich de afgelopen maanden met de dravers bezighouden. "Al dat moois zie je op heel spectaculaire wijze terug in de draverijen. Want ik hou ook van actie, wanneer paarden helemaal in hun element zijn. Zo'n zweefmoment, fantastisch! Ik ben destijds op de bonnefooi naar de baan in Wolvega gegaan. Ik nam plaats op de groene heuvel naast de het stalterrein in de hoop een spannende plaat te maken, maar dat viel erg tegen. Die baan loopt zo stijl omhoog dat het mij niet lukte om de hoeven erop te krijgen. Tijdens mijn tweede bezoek aan de baan heb ik Bas Huybers aangeschoten met de vraag hoe ik dat het beste kon aanpakken. We hadden gelijk een goede klik. Hij is vader van vier kinderen, ik van zes. Die dankbare trots schept een band. Hij gaf geweldige tips en



'Ik heb er alleen al vier uur over gedaan om het hoofdje te tekenen van dat achterste veulentje en daarna was ik helemaal leeg.'

bood mij zelfs de mogelijkheid om foto's vanaf de binnenkant te nemen. Ik maak honderden foto's, want net dat ene moment geeft als je het schildert snelheid en het andere soms juist niet. Met alleen opspattend zand ben je er niet. Tegelijkertijd probeer je op de compositie te letten. Het selecteren van de foto's is een zeer tijdrovende klus en naarmate je dichterbij de uiteindelijke keuze komt wordt het lastiger. Want die pakweg laatste tien zou je allemaal wel willen schilderen."

De poster

"Wij 'lezen' een schilderij onbewust ook van links naar rechts. Toen ik Barateau en Ipson Boko op links al had geschilderd, zag ik gelijk dat het schilderij snelheid had. En doordat ze allemaal een beetje naar rechts gaan krijg je met dat mooie zweefmoment van Just Massive rechts vooraan een soort visuele uitsmijter. Zo kom ik, bij vrij werk, tot mijn keuzen. Daar is goed over nagedacht. Tot mijn verbazing ging het allemaal heel vlot. Van worstelingen, zoals bij dat veulenhoofdje, was gelukkig geen sprake. Daardoor kon ik er toch zo'n acht uur per dag, zes

dagen per week, aan werken. Dat is wel eens anders. Ik heb dit met heel veel plezier gedaan en na twee maanden stond het erop. Daarna kun je ook minstens een week geen pap meer zeggen. Dan moet ik echt afkicken. Ik heb uit de draf-sport en van liefhebbers honderden positieve reacties gekregen en er is zelfs serieus geïnformeerd naar de prijs van het schilderij. Ook kreeg ik een grappige reactie van Guido van Huisstede, die deze race won. Hij kwam links buitenom, maar viel net buiten het beeld. Je kunt nog net zijn linker wiel zien. Het schilderij is nog niet verkocht, maar dat begrijp ik ook wel. Ik geef mezelf de tijd om bekendheid te genereren en hopelijk gaat het balletje rollen. Ik wil hoe dan ook voorkomen dat ik een 'paardenpoeper' word, dat je door een te lage vraagprijs teveel moet produceren. Dan wordt het een kunstje en boet je geheid in aan kwaliteit. Ik wil juist in elke opdracht de ziel van het paard vastleggen. Zo ben ik nu bezig met een schilderij van Echo Oldeson, met de jonge Danny Brouwer op Duindigt op weg naar de Gouden Zweep. Dat paard is zo ongelooflijk mooi, dat moet je gewoon schilderen."



'Scotland Forever' van Lady Elizabeth Butler was een grote bron van inspiratie.



JAN MPEETERS aD2020

